

AJUNTAMENT DE VALÈNCIA
REGIDORIA DE SERVICIS SOCIALS

Estudi del barri de Patraix

Octubre -, 2023

SERVICI DE BENESTAR SOCIAL I INTEGRACIÓ
Secció de Planificació i Innovació
Amadeo de Saboia, 11 · 46010 · València ·
splanin@valencia.es

1. INTRODUCCIÓ.....	5
2. ENTORN GEOGRÀFIC DEL BARRI	6
3. APROXIMACIÓ ALS ANTECEDENTS HISTÒRICS	9
4. EL BARRI DE HUI DIA.....	12
5. DADES SOCIODEMOGRÀFIQUES	14
6. RENDA I VULNERABILITAT.....	29
7. RECURSOS.....	34
8. CENTRE MUNICIPAL DE SERVICIS SOCIALS DE PATRAIX	40
9. ALTRES APORTACIONS.....	48
10. CONCLUSIONS	49

1. INTRODUCCIÓ

En este document s'ha realitzat un estudi sociològic sobre el barri de Patraix. Per a la seua elaboració es combina la recollida i interpretació de dades quantitatives i qualitatives, amb l'objectiu de realitzar una radiografia completa del barri, de la seua realitat social, principals problemàtiques, necessitats i demandes.

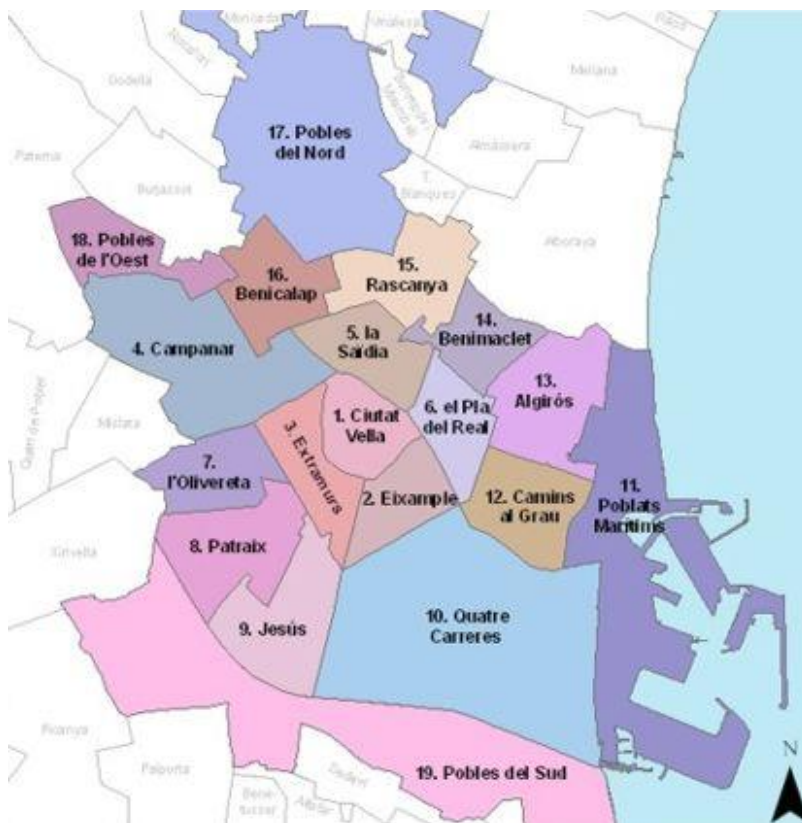
Este estudi comença amb la situació geogràfica de Patraix i de la ciutat de València. El següent apartat tracta sobre la història del barri, així com els seus llocs emblemàtics o punts de referència i històrics. A continuació, es presenta la situació actual del barri, a través d'informació documental, bibliogràfica i observacions in situ realitzades.

Seguidament s'analitzen les dades sociodemogràfiques i socioeconòmiques del barri extrets de l'oficina d'estadística d'este ajuntament. Després es fa una relació dels recursos socials, educatius, sanitaris i de transport amb els quals compta el barri.

En una segona part s'analitzen les dades relatives al CMSS Patraix i es complementa amb una entrevista a la direcció del CMSS. Seguidament, quant a l'apartat “altres aportacions” s'inclou tan sols una entrevista al CMAPM de Patraix ja que ha sigut impossible entrevistar l'Associació de veïns de Patraix. Finalment s'aporten unes conclusions.

2. ENTORN GEOGRÀFIC DEL BARRI

En este primer apartat es presenta una breu descripció de l'entorn geogràfic de Patraix i una primera aproximació als seus límits territorials.

Pla 1: València per districtes

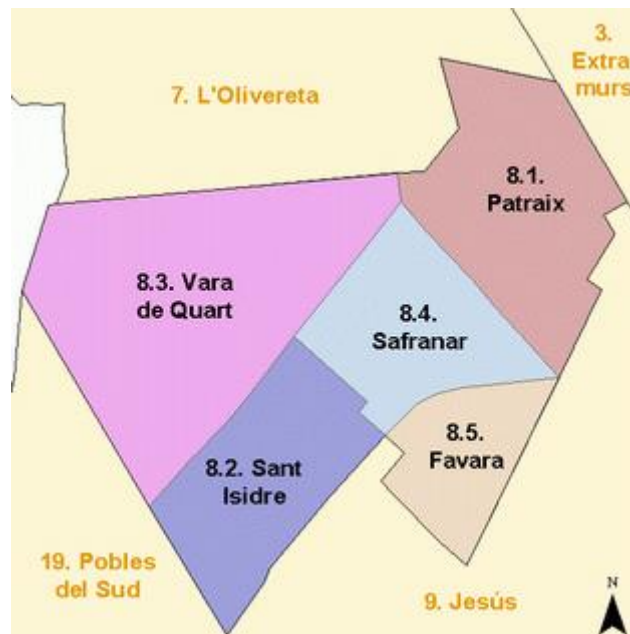
Font: Oficina d'Estadística de l'Ajuntament de València.

Està situat a l'oest de la ciutat de València i forma part del districte municipal homònim de Patraix (número 8). En el pla s'observa que l'àrea del districte bufona amb els de L' Olivereta (al nord), Extramurs (a l'est), Jesús (al sud) i Pobles del Sud (a l'oest). Al seu torn, limita amb el municipi de Xirivella (a l'oest).

L'any 2022 el districte de Patraix comptava amb una població de 57.798 habitants (perdent població respecte als 57.833 habitants de 2021), dels quals 27.265 són homes i 30.533 són dones. El districte té una superfície de 287,3 hectàrees i presenta una densitat poblacional de 201,2 habitants per hectàrea.

El districte Patraix alberga 5 barris: Patraix (8.1), Sant Isidre (8.2), Vara de Quart (8.3), Safranar (8.4), Favara (8.5) .

Pla 2. Barris que componen el districte de Patraix

Font: Oficina Estadística Ajuntament de València

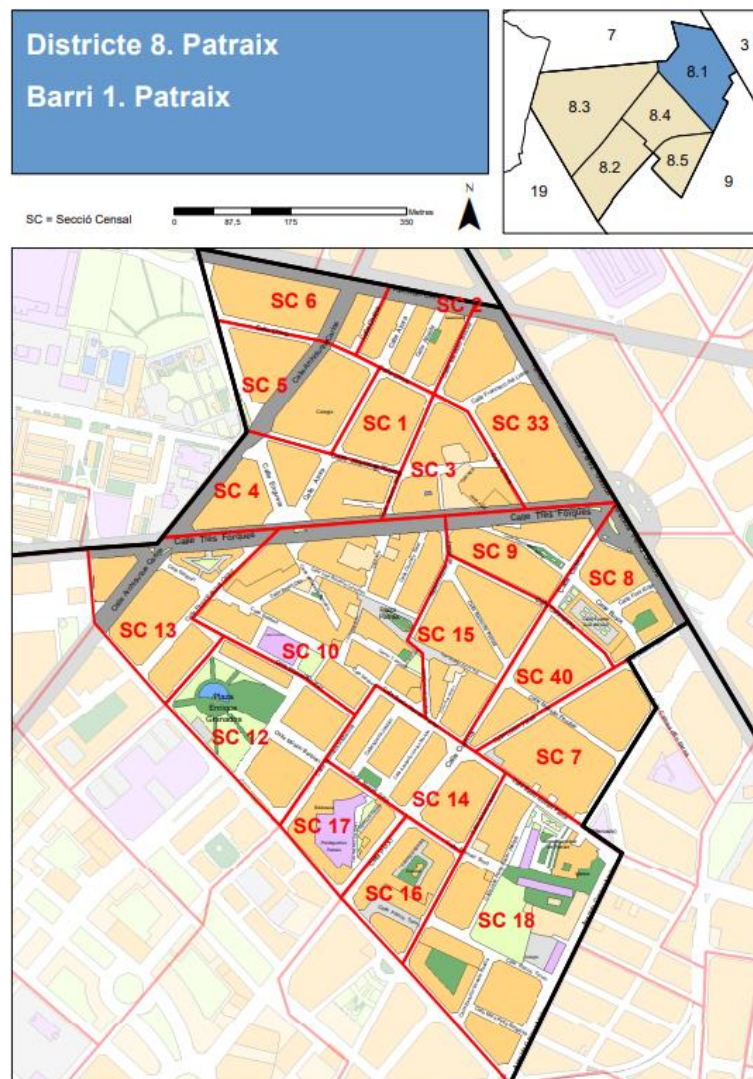
Els límits del barri de Patraix són els següents: al nord limita amb els barris de Tres Forques i Nou Moles de L' Olivereta; a l'est amb el barri Arrancapins del districte de Extramurs; a l'oest amb els barris de Vara de Quart i Safranar, pertanyents al seu mateix districte; i, finalment, al sud també bufona amb el barri de La Raïosa, del districte de Jesús.

El barri de Patraix compta amb 24.300 habitants i, igual que el seu districte, perd població respecte als 24.489 habitants de l'any anterior. Es correspon amb el barri més poblat del seu districte i dels seus habitants 11.208 són homes i 13.092 dones.

El barri compta amb una extensió de 62,1 hectàrees, sent, per darrere de Vara de Quart, el següent en extensió en el districte. Presenta una densitat poblacional de 201,2 habitants per hectàrea. En comparar la densitat poblacional amb les dades del districte i de la ciutat (80,75 habitants per hectàrea), s'observa que Patraix presenta la ràtio més alta del seu districte amb un valor molt superior a la del conjunt de la ciutat. Això reflectix que malgrat la seua gran extensió el barri presenta una alta concentració d'habitants, la qual cosa pot ser producte de l'edificació vertical generalitzada en el barri.

En atenció al plànol del barri, l'espai de Patraix ve delimitat per dos grans vies, al nord per l'Avinguda del Cid i a l'est per l'Avinguda Pérez Galdós. A més, el parc de l'Oest, pertanyent a Tres Forques, funciona com a límit del barri a l'oest. Els altres marges venen donats per vies de menor grandària que ho separen dels barris confrontants, com són el carrer de Fontanars dels Alforins o l'Avinguda de Gaspar Aguilar.

Pla 3. Barri Patraix

Font: Oficina d'Estadística de l'Ajuntament de València.

Com s'observa, al barri el creuen una sèrie de vies principals com són el carrer Tres Forques, el carrer Arxiduc Carles o el carrer Cuenca. Patraix està dividit en dènou seccions censals i es caracteritza per comptar amb algunes zones enjardinades com la Plaça Enrique Granados o la Plaça Patraix. Sobre el pla presentat destaquen edificis com la Junta Municipal de Patraix, el Poliesportiu de Patraix o la Casa Caserna de la Guàrdia Civil.

3. APROXIMACIÓ ALS ANTECEDENTS HISTÒRICS

És molt possible que els orígens de Patraix es remunten a l'època romana, si ens atenim a la formació del seu nom i a les inscripcions lapidàries aparegudes en esta zona. En opinió del arabista valencià Ribera, del vocable llatí “petra” va poder formar-se “patricus”, que va passar al romanç dels musulmans valencians en la forma regular de “pertair”. En el “Llibre del Repartiment” es fa menció repetidament als noms “Petràher”, Alfaquiam, Delfaquia, Fanquia, Acifilia, Acifiha, Acifil o Cifil, per a indicar a Petràher de la part baixa o alta. Per a nomenar junts tots dos caserius s'afegia la “s” del plural, que, podem suposar, degeneraria en l'actual de Patraix. Amb el pas del temps Patraix passa de ser un grup d'alqueries al voltant d'una alqueria principal Petrahir de dalt i una segona alqueria Petrahir de baix i comença a prendre forma de poble i així és com apareix en 1584 en el mapa “Valentiae regni olim contestanorum”, amb la mateixa categoria d'altres pobles com Alaquás, Benetuser, Albal, Catarroja, etc. Malgrat que no és fins al segle XIX quan comencem a saber de Patraix com a poblat en tota l'extensió de la paraula, hi ha algunes dades històriques que mereixen ser ressenyats: Jaume I va donar l'alqueria i la torre Petràher al seu escrivà Guillermo, a més el monarca va fer moltes altres donacions de les terres de l'alqueria de Patraix. Estes donacions van prosseguir en anys successius, en els quals figuren alguns noms de moros conquistats afectes al monarca. L'alqueria va passar a les mans de la família de Guillem d'Escrivá, després de ser propietat de Guillermo – escrivà de Jaume I- i els seus descendents durant llarg temps durant el qual el poblat no deixa de créixer, annexionant-se noves construccions al voltant de la plaça central. El poblat va romandre en poder de la família Escrivá durant els segles XIII i XVI, però a causa de la mala administració que esta família va fer de les terres i els seus habitants, la Corona va decidir confiscar estes propietats en 1567 i vendre-les a uns nous administradors en 1592, els Marquesos d'Elx. Amb el pas del temps les terres van tornar al poder senyorial del Duc d'Arc. Però de nou la mala administració de la propietat faria que esta canviara d'amo en 1769, comprant-la el primer marquès de Cruilles, que els seus descendents van portar també el títol de barons de Patraix, que tenia la seua casa senyorial en el mateix poblat. Este continu canvi d'amo no va impedir que el poblat continuara creixent. El nou marc legal i les transformacions socioeconòmiques que s'estaven gestant a la ciutat de València des de la segona mitat de la centúria, van invertir la tendència segregacionista. En este sentit cal nomenar el Reial decret de 21 d'octubre de 1866 pel qual es pretenia suprimir els municipis amb una població inferior als 1.000 habitants, i les Lleis Municipals de 1870 i 1877, que van

establir les bases a favor de l'annexió dels nuclis pròxims a les grans ciutats en fase d'expansió, tant per a ús residencial com industrial. La burgesia, propietària de més de les tres quartes parts de la terra dels municipis, es va annexionar estes poblacions, unes vegades al·legant proximitat o falta de recursos econòmics i altres la seua baixa població (recursos humans). D'esta manera, Patraix va passar de poble a barri, a petició dels propis veïns. Va ser la primera de la sèrie d'annexions que, al llarg de 1870, van portar a València a ampliar considerablement el seu perímetre. Al llarg del segle XIX, Patraix patix importants transformacions fruit de la industrialització general del país: - S'implanten en el barri diverses indústries, convivint amb zones d'horta i encara un important sector agrícola. Entre les indústries les més importants són les dedicades a la seda i a la maquinària agrícola. -

L'actual carrer de Tres Forques correspon al pas de l'antic ferrocarril amb adreça a Utiel. A més, la construcció de vivendes obreres, es relaciona amb l'èxode camp-ciutat de població que arriba a València per a treballar en les indústries que es van creant. El grup de 29 vivendes del carrer Ramón Castro, és un bon exemple d'això: cases barates, de xicotetes dimensions, i al principi sense aigua corrent. Al llarg del segle XX les activitats agrícoles van abandonant-se amb gran rapidesa. Si en el cens de 1870 una majoria de veïns es dedicava a l'agricultura, en els anys 30 del segle XX ja la seua població es dedica a la indústria o els servicis majoritàriament (Mosses: 2004: 147).

Les principals indústries es dedicaven a la fabricació de sacs, caixes d'embalatge, maquinària per a tractar la taronja, joguet i instruments musicals o al tractament del vidre. D'esta última activitat existia una gran fàbrica al carrer Pius XI en la qual treballaven més de quatre-cents obrers.

L'any 1947 s'inicia la construcció del grup de vivendes La nostra Senyora dels Desemparats. Està situat entre els carrers Manuel Simó i Pío XI, molt prop de l'antic manicomi Pare Jofre. Es tracta de dos blocs de tres altures amb 272 cases econòmiques dirigides a famílies que habitaven en barraques o barraques en el llit del riu i altres llocs pobres de la ciutat. Es va acabar de construir en 1950; també les escoles i una zona per a esports que es trobava als patis interiors.

Com a esdeveniments importants de la segona mitat del segle XX podem assenyalar la important reforma interior i exterior de l'Església Parroquial en els anys 60 del segle passat, mitjançant una subscripció popular; la inauguració en 1974 del primer club de jubilats del

barri que va dependre en un primer moment de la parròquia per a, posteriorment, independitzar-se d'ella en 1982. Finalment, la construcció de l'actual parc Enrique Granados en un ampli solar antiga propietat de la família Fortuny, que va fer donació d'ell al barri de Patraix.

4. EL BARRI DE HUI DIA

La plaça de Patraix és el cor de pràcticament totes les activitats que es produïxen en el barri. Les festes de Patraix han sigut sempre molt apreciades pels veïns i atrauen a habitants de tota la ciutat per la seua popularitat i acceptació.

Font: Elaboració pròpia. Data agost 2023.

L'associació veïnal té un paper primordial en la vida del barri i està ben relacionada amb les institucions locals. Hi ha una àmplia varietat de comerços xicotets amb gran activitat econòmica. El barri compta així mateix amb un poliesportiu municipal que al seu torn conté la biblioteca i una sala d'exposicions temporals culturals. La biblioteca organitza contacontes i altres activitats ben conegudes per tots els veïns. El parc Enrique Granados és molt gran i té diverses zones d'expansió i esbarjo i, a vegades, s'han celebrat concerts, però resulta insuficient per a la densitat demogràfica de Patraix.

Font: Elaboració pròpia. Data agost 2023.

L'associació Junta de Festes de la Verge dels Desemparats i el grup de vivendes construïdes per l'Arquebisbat de València, que es van construir en el seu moment per a persones amb escassos recursos en règim de lloguer, celebra al maig (les creus de maig) les seues festes des de fa més de vint anys en l'encreuament entre Manuel Simó i el Carrer Pius XI i han rebut en diverses ocasions un premi extraordinari.

En el barri hi ha localitzades diverses associacions amb objectius que abasten la diversitat multicultural i personal: discapacitats, cultures diverses, etc.

Font: Elaboració pròpia. Data agost 2023.

La plaça principal ha sigut convertida en zona de vianants. Quant al manteniment del barri, encara existixen solars sense construir amb la consegüent degradació d'algunes zones.

Font: Elaboració pròpia. Data agost 2023.

5. DADES SOCIODEMOGRÀFIQUES

Una anàlisi quantitativa del barri de Patraix a través de les principals xifres sobre les característiques sociodemogràfiques que presenta la població del barri, relatives al sexe, l'edat, la nacionalitat, la composició de les llars, etc., així com algunes dades en referència a les vivendes que el componen, mostra la següent evolució.

Taula 1: Evolució de la població

	<i>Patraix</i>		<i>Ciutat de València</i>	
	<i>Habitants</i>	<i>Variació %</i>	<i>Habitants</i>	<i>Variació %</i>
<i>1981</i>	23.323		746.677	-
<i>1986</i>	22.059	-5,42%	729.419	-2,31%
<i>1991</i>	23.289	5,58%	752.909	3,22%
<i>1996</i>	23.678	1,67%	746.683	-0,83%
<i>2001</i>	24.373	2,94%	750.476	0,51%
<i>2005</i>	25.810	5,90%	797.291	6,24%
<i>2012</i>	25.147	-2,57%	799.188	-0,16%
<i>2013</i>	24.847	-1,19%	794.228	-0,62%
<i>2014</i>	24.646	-0,81%	787.301	-0,87%
<i>2015</i>	24.513	-0,54%	787.266	0,00%
<i>2016</i>	24.581	0,28%	791.632	0,55%
<i>2017</i>	24.555	-0,11%	792.086	0,06%
<i>2018</i>	24.770	0,88%	798.538	0,81%
<i>2019</i>	24.590	-0,73%	795.736	-0,35%
<i>2020</i>	24.700	0,45%	801.545	0,73%
<i>2021</i>	24.489	-0,85%	800.180	-0,17%
<i>2022</i>	24.300	-0,77%	797.665	-0,31%
<i>Variació 1r any/últim any</i>	4,19%		6,83%	

Font: Padró municipal a 1 de gener de 2022. Oficina Estadística de l'Ajuntament de València.

En l'evolució de la població del barri de Patraix en comparació a la de la ciutat de València s'observa, a l'inici del període contemplat, que la població del barri es reduïx en més d'un 5%, per a en la dècada següent, per a tornar a créixer en la mateixa proporció. Entre 1991 i 2005 Patraix creix entorn d'un 15%, aconseguint la xifra de població més alta de tot el període, 25.810 habitants. Això podria estar vinculat a l'expansió de la ciutat i l'increment de la immigració causada pel boom econòmic precedent a la Crisi de 2008. A partir de llavors, i segurament influït per l'esclat de la crisi del moment, la població descendix fins a estabilitzar-se entorn de 24.500 persones.

De manera global, des de l'inici del període contemplat, la població de Patraix ha augmentat un 4%. En l'última dècada els canvis en el volum de la població han sigut mínims, malgrat mantindre una lleu tendència a disminuir. En l'actualitat la seua població se situa en 24.300 habitants, representant un 3% de la població de la ciutat de València.

Taula 2: Població per sexe i edat

	Patraix						Ciutat de València	
	Homes		Dones		Total			
	Número	% per grups d'edat	Número	% per grups d'edat	Número	% per grups d'edat	Total	% per grups d'edat
0-15	1.500	13,38%	1.490	11,38%	2.990	12,30%	108.983	13,66%
16-64	7.573	67,57%	8.164	62,36%	15.737	64,76%	517.780	64,91%
65 i més	2.135	19,05%	3.438	26,26%	5.573	22,93%	170.902	21,43%
Total	11.208	100,00%	13.092	100,00%	24.300	100,00%	797.665	100,00%
% per sexe	46,12%		53,88%		100,00%			

Font: Padró municipal a 1 de gener de 2022. Oficina Estadística de l'Ajuntament de València.

En la Taula 2 es presenta la distribució poblacional per edat i sexe del barri de Patraix en comparació a la que presenta el conjunt de la ciutat. Respecte a la distribució per grups d'edat, Patraix presenta xifres similars a les del conjunt de la ciutat. El grup amb major volum per a tots dos territoris és el que comprén les edats d'entre 16 i 64 anys, amb dos

percentatges similars (64,76 per a Patraix i 64,91 per a València). Per al grup d'entre 0 i 15 anys Patraix presenta un punt percentual menys que la ciutat (Patraix 12,3% enfront de 13,66%), mentres que per al grup de major edat compta amb un punt percentual més (22,93% enfront de 21,43%).

Pel que respecta a la distribució per sexe, Patraix té major percentatge de dones (53,88%) que d'homes (46,12%).

Com a resultat de l'encreuament entre totes dues variables, és especialment destacable el volum de dones majors de 65 anys per a Patraix (26,26%), que indica un fenomen d'alta feminització de l'envelliment, vinculat a la major esperança de vida de les dones.

Taula 3: Població segons lloc de naixement.

	<i>Patraix</i>		<i>Ciutat de València</i>	
	<i>núm. persones</i>	<i>%</i>	<i>núm. persones</i>	<i>%</i>
<i>València</i>	13.058	53,74%	424.868	53,26%
<i>Resta de L` Horta</i>	670	2,76%	21.598	2,71%
<i>Resta de la C. Valenciana</i>	1.975	8,13%	57.409	7,20%
<i>Resta de l'Estat</i>	3.929	16,17%	128.557	16,12%
<i>Estranger</i>	4.668	19,21%	165.233	20,71%
<i>Total</i>	24.300	100,00%	797.665	100,00%

Font: Padró municipal a 1 de gener de 2022. Oficina Estadística de l'Ajuntament de València.

La Taula 3 presenta una anàlisi de la població del barri de Patraix i de la ciutat de València segons el lloc de naixement. El principal lloc de naixement per a la població de Patraix és la ciutat de València, seguit per la de nascuts a l'estranger, igual que per a la ciutat. La majoria de les dades són similars per a tots dos territoris i segueixen un patró equivalent.

Taula 4: Població nascuda en la resta de l'Estat, per comunitats principals.

	<i>Patraix</i>		<i>Ciutat de València</i>	
	<i>núm. persones</i>	<i>%</i>	<i>núm. persones</i>	<i>%</i>
<i>Castella-la Manxa</i>	1.272	32,38%	41.772	32,49%
<i>Andalusia</i>	631	16,06%	22.176	17,25%
<i>Madrid (Comunitat de)</i>	361	9,19%	12.581	9,79%
<i>Aragó</i>	329	8,38%	10.364	8,06%
<i>Castella i Lleó</i>	321	8,17%	9.596	7,46%
<i>Catalunya</i>	279	7,10%	8.237	6,41%
<i>Resta de CCAA</i>	735	18,71%	23.831	18,54%
<i>Total</i>	3.928	100,00%	128.557	100,00%

Font: Padró municipal a 1 de gener de 2022. Oficina Estadística de l'Ajuntament de València

Quant a la població amb procedència de la resta de l'Estat per Comunitats Autònomes, la Taula 4 mostra les diferències entre el barri de Patraix i la ciutat de València. La procedència majoritària, tant de la ciutat com del barri, és Castella-la Manxa, amb un pes pràcticament idèntic sobre el total de població procedent de la resta d'Espanya (32,38% i 32,49%). El segon lloc de procedència per importància és Andalusia, amb un 17,25% a la ciutat i un 16,06% en el barri. Per a la resta de les comunitats de procedència, els percentatges són menors al 10% i bastant similars per a tots dos territoris.

Taula 5: Població estrangera segons sexe i nacionalitat.

	<i>Patraix</i>					
	<i>Homes</i>		<i>Dones</i>		<i>Total</i>	
	<i>Número</i>	<i>%</i>	<i>Número</i>	<i>%</i>	<i>Número</i>	<i>%</i>
<i>Unió Europea (27)</i>	351	22,54%	356	21,83%	707	22,18%
<i>Amèrica del Sud</i>	446	28,64%	552	33,84%	998	31,30%
<i>Àsia</i>	326	20,94%	251	15,39%	577	18,10%

<i>Amèrica Central</i>	93	5,97%	196	12,02%	289	9,07%
<i>Àfrica</i>	208	13,36%	103	6,32%	311	9,76%
<i>Resta d'Europa</i>	111	7,13%	158	9,69%	269	8,44%
<i>Amèrica del Nord</i>	20	1,28%	15	0,92%	35	1,10%
<i>Oceania i altres</i>	2	0,13%	-		2	
<i>Total</i>	1.557	100,00%	1.631	100,00%	3.188	100,00%
	<i>Ciutat de València</i>					
	<i>Homes</i>		<i>Dones</i>		<i>Total</i>	
	<i>Número</i>	<i>%</i>	<i>Número</i>	<i>%</i>	<i>Número</i>	<i>%</i>
<i>Unió Europea (27)</i>	15.644	26,30%	16.127	27,02%	31.771	26,66%
<i>Amèrica del Sud</i>	15.858	26,66%	18.490	30,98%	34.348	28,82%
<i>Àsia</i>	10.826	18,20%	7.990	13,39%	18.816	15,79%
<i>Amèrica Central</i>	2.998	5,04%	5.458	9,14%	8.456	7,10%
<i>Àfrica</i>	7.607	12,79%	3.941	6,60%	11.548	9,69%
<i>Resta d'Europa</i>	5.214	8,77%	6.204	10,39%	11.418	9,58%
<i>Amèrica del Nord</i>	1.263	2,12%	1.430	2,40%	2.693	2,26%
<i>Oceania i altres</i>	74	0,12%	48	0,08%	122	0,10%
<i>Total</i>	59.484	49,91%	59.688	50,09%	119.172	100,00%

Font: Padró municipal a 1 de gener de 2022. Oficina Estadística de l'Ajuntament de València.

Per a atendre les dades que presenta la Taula 5 és necessari comentar abans la diferència existent entre la població nascuda a l'estranger (Taula 3) i la població estrangera (Taules 5 i 7). Mentre que la població nascuda a l'estranger pot tindre o bé nacionalitat estrangera o bé nacionalitat espanyola, la població estrangera només té nacionalitat estrangera, no espanyola. És per això que, gràcies a la diferència entre la població nascuda a l'estranger del barri de Patraix de la Taula 3 (4.668) i la població estrangera de les Taules 5 i 7 (3.188) es pot conèixer que en el barri hi ha 1.480 habitants nascuts a l'estranger amb nacionalitat espanyola.

Quant a la distribució de la població amb nacionalitat estrangera segons el continent, el percentatge més alt per al barri de Patraix pertany als estrangers amb nacionalitats d'Amèrica del Sud, igual que ocorre per a la ciutat de València. No obstant això, el percentatge és més alt per al barri (31,3% enfront de 28,8%).

Amb respecte a la segona posició per percentatge de població, en tots dos casos coincideix la Unió Europea, encara que la diferència és major en este cas (València amb un 26,7%) i (Patraix, 22,18%). Totes dues nacionalitats reuneixen entorn del 55% de la població estrangera tant de Patraix com de València. Per a tots dos territoris la tercera població amb major volum és l'asiàtica, que representa un 18,1% per al barri i un 15,8% per a València. La resta de nacionalitats són menys destacables i amb pesos molt similars en el barri i la ciutat. La quarta nacionalitat per importància en Patraix és Àfrica (9,76%), seguida d'Amèrica Central (9,07%), la resta d'Europa (8,44%) i Amèrica del Nord (1,1%). I per a València coincideixen Àfrica (9,7%), la resta d'Europa (9,6%), Amèrica Central (7%) i Amèrica del Nord (2,2%). Les xifres per a Oceania són ínfimes.

Pel que respecta a la distribució per sexe i nacionalitat, existix de manera global una certa paritat en les migracions tant per a Patraix com per a la ciutat de València. El major grau de feminització el trobem en la població d'origen centreamericà i sud-americà. Pel seu costat, el major grau de masculinització el trobem en la població amb nacionalitat africana i asiàtica.

Taula 6: Nacionalitats estrangeres majoritàries any de referència i dècada anterior.

<i>Patraix (2012)</i>		<i>Ciutat de València (2012)</i>		<i>Patraix (2022)</i>		<i>Ciutat de València (2022)</i>	
Romania	11,1%	Romania	11,7%	la Xina	9,6%	Itàlia	8,9%
Bolívia	10,5%	Bolívia	10,4%	Colòmbia	9,6%	Colòmbia	8,7%

l'Equador	8,7%	l'Equador	9,4%	Itàlia	7,3%	la Xina	6,7%
Colòmbia	6,6%	Colòmbia	7,1%	Veneçuela	6,5%	Romania	6,6%
la Xina	4,8%	Itàlia	5,5%	Hondures	6,3%	Veneçuela	6,1%
Itàlia	4,7%	el Pakistan	4,9%	Romania	6,0%	el Pakistan	4,8%
Altres	53,6%	Altres	51,0%	Altres	54,6%	Altres	58,2%

Font: Padró municipal a 1 de gener de 2022 i de 2012. Oficina Estadística de l'Ajuntament de València.

La Taula 6 presenta la variació de l'any 2022 respecte al 2012 per a les nacionalitats estrangeres majoritàries en Patraix i València. En tots dos casos s'observen importants canvis. Mentre que l'any 2012 la primera nacionalitat per als estrangers residents en Patraix era Romania (11,1%), l'any 2022 passa a ser la Xina, quinta en la dècada anterior (de 4,8% a 9,6%). En este període Colòmbia passa de la quarta posició a la segona (de 6,6% a 9,6%) i Itàlia (7,3%) apareix com a tercera nacionalitat en importància.

El canvi és similar a la Ciutat de València encara que hi ha convergències entre tots dos. La primera nacionalitat a València per a 2012 era Romania, quarta posició l'any 2022 (de 11,7% a 6,6%), any en què la primera nacionalitat passa a ser la italiana (de 5,5% a 9%). Bolívia desapareix l'any 2022 del segon lloc que ocupava en 2012 (10,4%) enfront de Colòmbia, que puja de posicions (de 7,1% a 8,7%). Igual que en Patraix, la presència de població xinesa augmenta la seua importància per a 2022, ocupant el tercer lloc (6,7%).

En conclusió, tant en Patraix com a València es produïx una transformació del pes de les sis principals nacionalitats estrangeres.

Taula 7: Comparació de població estrangera de l'any de referència i dècada anterior.

		<i>Patraix</i>		<i>Ciutat de València</i>	
<i>2012</i>	<i>Població total</i>	25.147	100,00%	799.188	100,00%
	<i>Població estrangera</i>	3.897	15,50%	108.449	13,57%
<i>2022</i>	<i>Població total</i>	24.300	100,00%	797.665	100,0%
	<i>Població estrangera</i>	3.188	13,12%	119.172	14,94%

Font: Padró municipal de gener de 2022 i 2012. Oficina Estadística de l'Ajuntament de València.

En la Taula 7 s'arregla la proporció de població estrangera sobre la població total per al barri i la ciutat, així com la seua evolució des de la dècada anterior. Com podem observar la població estrangera de Patraix era en 2012 dos punts percentuals major a la del conjunt de la ciutat. Per a l'any 2022 el percentatge augmenta a la ciutat i disminueix en el barri.

Taula 8: Nombre de fulles familiars segons grandària.

	<i>Patraix</i>		<i>Ciutat de València</i>	
	<i>Fulles familiars</i>	<i>%</i>	<i>Fulles familiars</i>	<i>%</i>
<i>1 persona</i>	3.692	35,02%	117.069	34,6%
<i>2 persones</i>	2.912	27,62%	92.098	27,2%
<i>3 persones</i>	1.962	18,61%	61.692	18,2%
<i>4 persones</i>	1.432	13,58%	46.398	13,7%
<i>5 persones</i>	355	3,37%	13.529	4,0%
<i>6 persones</i>	102	0,97%	4.457	1,3%
<i>7 o més persones</i>	87	0,83%	3.241	0,96%
<i>Total</i>	10.542	100,00%	338.484	100,0%

Font: Padró municipal a 1 de gener de 2022. Oficina Estadística de l'Ajuntament de València.

La Taula 8 mostra la composició de les llars familiars per nombre de persones convivents registrades en les fulles padronals. En comparar les xifres existents per a Patraix i per a la ciutat es conclou que no existixen diferències significatives. En els dos casos se segueix la mateixa tendència segons la qual el percentatge de fulles familiars disminueix segons augmenta el nombre de convivents. Les llars unipersonals són la categoria més nombrosa (35% i 34,6%), representant en tots dos casos un percentatge lleugerament superior a un terç del total de fulles familiars. Es desconeixen les característiques d'estos tipus de llars.

Sumant a l'anterior dada les fulles padronals amb 2 persones, s'obté que més del 60% de les llars de tots dos territoris estan compostos per una o dos persones. La resta de les llars el representen aquells compostos per 3 persones (18,6% Patraix i 18,2% a la ciutat) i 4 persones (13,6% en Patraix i 13,7% a la ciutat). El percentatge de llars amb més de cinc membres se situa entorn del 6% en tots dos casos.

Taula 9: Nombre de fulles padronals i persones.

	<i>Patraix</i>	<i>% respecte al total</i>	<i>Ciutat de València</i>
<i>Total de fulles</i>	10.560	3,12%	338.929
<i>Total de persones</i>	24.300	3,05%	797.665
<i>Fulles familiars</i>	10.542	3,11%	338.484
<i>Persones en fulles familiars</i>	24.207	3,06%	791.754
<i>Mitjana de persones en fulles</i>	2,3	97,87%	2,35
<i>Fulles col·lectives</i>	18	4,04%	445
<i>Total de persones en fulles col·lectives</i>	93	1,57%	5.911

Font: Padró municipal a 1 de gener de 2022. Oficina Estadística de l'Ajuntament de València.

Les fulles padronals que arreplega la Taula 9 recopilen la informació relativa a les persones que estan empadronades en un mateix emplaçament i inclouen, d'una banda, les fulles familiars (arrepleguen les persones empadronades en el mateix domicili) i, d'altra banda, les fulles col·lectives (les persones empadronades en residències, vivendes tutelades, etc.).

En el barri de Patraix hi ha 10.542 nuclis familiars que suposen un 3,11% dels nuclis familiars totals de la ciutat. La mitjana de persones per fulla en el barri és 2,3. El nombre de fulles col·lectives és molt baix tant en el barri com a la ciutat.

Taula 10: Principals dades demogràfiques.¹

	<i>Patraix</i>	<i>Diferència</i>	<i>Ciutat de València</i>
<i>Taxa bruta de natalitat</i> ²	5,3	-1,52	6,82
<i>Taxa bruta de mortalitat</i> ³	10,4	0,95	9,45
<i>Taxa general de fecunditat</i> ⁴	24,9	-5,78	30,68
<i>Relació de masculinitat</i> ⁵	85,6	-4,9	90,5
<i>Edat mitjana</i>	46,3	1,4	44,9
<i>Índex d'envelliment</i> ⁶	186,4	29,6	156,8
<i>Índex de sobreenvjecimiento</i> ⁷	17,4	1,5	15,9
<i>Índex demogràfic de dependència</i> ⁸	54,4	0,3	54,1

Font: Padró municipal d'habitants a 1 de gener de 2021 i 2022. Oficina Estadística de l'Ajuntament de València.

Pel que respecta a les principals dades demogràfiques que presenta la Taula 10, s'observen diferències rellevants entre Patraix i la ciutat en diversos dels indicadors arrellegats.

Quant a les taxes de natalitat i fecunditat, en tots dos casos la xifra per al barri de Patraix és menor que per a la ciutat de València. En el cas de l'índex de fecunditat la diferència és de quasi sis punts percentuals. D'igual forma, la taxa de masculinitat és també menor en el barri que a la ciutat (diferència de cinc punts percentuals). Ens trobem davant un barri feminitzat. L'índex demogràfic de dependència, el de mortalitat i l'edat mitjana té pràcticament el mateix valor.

¹ Les dades corresponen alguns a l'any 2021, referits al 2020 i altres al 2022, referits al 2020.

² Nombre de naixements d'una població per cada mil habitants en un any, a 1 de gener de 2021.

³ Nombre de defuncions d'una població per cada mil habitants en un any, a 1 de gener de 2021.

⁴ Nombre de naixements vius per cada grup de dones en edat de 15 a 49 en un any, a 1 de gener de 2021.

⁵ Relació d'homes i dones d'una població expressada mentres per cent, a 1 de gener de 2022.

⁶ Proporció del nombre de persones de més de 65 anys respecte a la població total, a 1 de gener de 2022.

⁷ Nombre de persones majors de 75 anys que hi ha per cada persona major de 65 anys, a 1 de gener de 2022.

⁸ Proporció de persones dependents (persones menors de 16 anys o majors de 64 anys) sobre la població en edat de treballar (entre 16 i 64 anys), a 1 de gener de 2022.

La xifra més destacable és la de l'índex d'envelliment, on la diferència supera els 29 punts percentuals, (184 per a Patraix enfront de 156,8 per a València). En resum, en el barri hi ha una població més envellida que en el conjunt de la ciutat, dada que també s'aprecia en comparar l'índex de sobreenvjecimiento, que se situa per a Patraix més d'un punt i mig per damunt de la mitjana de la ciutat.

Taula 11. Població de 16 i més anys en vivendes principals segons sexe i relació amb l'activitat econòmica per a Patraix⁹

	<i>Total</i>	<i>Actius</i>		<i>Ocupats</i>		<i>Aturats</i>		<i>Inactius</i>	
		<i>Número</i>	<i>% respecte del total</i>	<i>Número</i>	<i>% respecte del total</i>	<i>Número</i>	<i>% respecte del total</i>	<i>Número</i>	<i>% respecte del total</i>
<i>Homes</i>	9.580	6.665	69,57%	4.880	73,22%	1.780	26,71%	2.920	30,48%
<i>Dones</i>	11.445	6.460	56,44%	4.565	70,67%	1.895	29,33%	4.985	43,56%
<i>Total</i>	21.025	13.125	62,43%	9.450	72,00%	3.675	28,00%	7.905	37,60%

Font: Padró municipal a 1 de gener de 2022. Oficina Estadística de l'Ajuntament de València.

En relació amb l'activitat econòmica, la Taula 11 ens mostra que en el barri de Patraix el 62,43% de la població està activa i destaca la diferència entre la taxa d'activitat masculina (69,5%) i la taxa d'activitat femenina (56,44%).

Dins de la població activa, el 72% està ocupada, mentre que el 28% està parada. S'aprecia una taxa de desocupació molt alta en Patraix, que contrasta amb la taxa d'atur corresponent a la ciutat, 12,2% en el quart trimestre de 2022. Quant a les diferències entre homes i dones, les taxes tant d'ocupació com d'atur són molt similars, sent superior la taxa d'ocupació per als homes i la taxa d'atur per a les dones.

El 37,6% de la població del barri amb 16 anys o més està en situació d'inactivitat, proporció amb major representació de dones (43,56%) enfront de la d'homes (30,48%). L'anàlisi de les dades mostra dos conclusions principals: que les dones del barri de Patraix presenten més

⁹ Les dades d'esta taula estan arrodonits a 0 i 5.

inactivitat que els homes i que la taxa d'atur és molt alta i se situa per a tots dos sexes, molt per damunt de la taxa per a la ciutat.

Taula 12: Població activa de 16 i més anys en vivendes principals segons sexe i activitat de l'establiment per a Patraix

	<i>Agricultura, ramaderia i pesca</i>	<i>Indústria</i>	<i>Construcció</i>	<i>Servicis</i>	<i>Total</i>
<i>Homes</i>	160	595	725	4.960	6.665
<i>Dones</i>	80	340	175	5.510	6.460
<i>Total</i>	240	935	905	10.470	13.125

Font: Padró municipal a 1 de gener de 2022. Oficina Estadística de l'Ajuntament de València.

La Taula 12 ofereix dades sobre la distribució de població activa segons sexe per branques d'activitat econòmica. S'observa que la branca d'activitat que engloba a major població és la de servicis, seguint la tendència d'una economia terciarizada, amb quasi el 80% de la població activa de Patraix, i amb una diferència molt àmplia respecte a la segona branca amb major ocupació, la indústria amb un 7% de població ocupada.

Quant a la relació de l'ocupació per branques d'activitat amb la variable sexe, s'aprecia l'alta masculinización de les branques d'activitat de l'agricultura (66%), indústria (63%) i construcció (80%), i la feminització, per contra, dels servicis (52%).

Taula 13: Vivendes segons any d'antiguitat

	<i>Patraix</i>		<i>Ciutat de València</i>	
	<i>Vivendes</i>	<i>%</i>	<i>Vivendes</i>	<i>%</i>
<i>abans de 1800</i>	0		231	0,06%
<i>1801 - 1900</i>	1	0,01%	6.271	1,52%
<i>1901 -1920</i>	35	0,29%	7.613	1,84%
<i>1921 - 1940</i>	131	1,08%	22.168	5,36%
<i>1941 - 1960</i>	2.252	18,54%	49.887	12,07%
<i>1961 - 1980</i>	5.689	46,83%	193.350	46,78%
<i>1981 - 2000</i>	3.353	27,60%	85.858	20,77%
<i>2001 - 2010</i>	594	4,89%	40.087	9,70%
<i>2011 - 2020</i>	71	0,58%	6.837	1,65%
<i>2021 - actualitat</i>	23	0,19%	977	0,24%
<i>Total</i>	12.149	100,00%	413.279	100,00%

Font: Cadastre de Béns immobles a 1 de gener de 2022. Oficina d'Estadística de l'Ajuntament de València

Quant a l'antiguitat de les vivendes existents en el barri, s'aprecia en la Taula 13 com el gruix de les vivendes construïdes corresponen a les dècades entre 1961 i 1980. En este moment es van construir quasi el 50% de les vivendes que persistixen en el barri, un valor molt similar al registrat per a la ciutat. De mitjana, la major part de les vivendes de Patraix tenen una antiguitat d'entre 40 i 60 anys. A més, si ampliem el període a la segona mitat del segle XX el volum de vivendes construïdes s'eleva fins al 80%, dada similar per a la ciutat. El desenrotllament urbanístic del barri i la ciutat són molt semblants i respon a la tendència d'expansió cap a la perifèria que València va patir a partir de la dècada dels anys 50 del segle

passat i que va implicar un gran procés d'urbanització en barris ara adjacents, situats fins al moment en zones agrícoles de la perifèria urbana.

Un altre aspecte que revela esta taula és l'escassa conservació de vivendes prèvies al segle XX, establint-se com un espai poc consolidat històricament i molt dependent del període d'expansió de la ciutat de València i per tant, el resultat és un procés d'urbanització del Patraix es va produir de manera molt concentrada i intensa en el temps.

Taula 14. Valors cadastrals mitjans per vivenda

	<i>Patraix</i>	<i>Diferència</i>	<i>Ciutat de València</i>
<i>Valor del sòl</i>	16.702	-1.645	18.347
<i>Valor de la construcció</i>	28.905	-214	29.119
<i>Valor total</i>	45.607	-1.861	47.468
<i>Valor per m²</i>	424,13	-9	432,80

Font: Cadastre de Béns immobles a 1 de gener de 2022. Oficina d'Estadística de l'Ajuntament de València.

La Taula 14 mostra els valors cadastrals mitjans per vivenda per al barri respecte a la ciutat de València. S'aprecia en les dades que per a totes les categories el valor de Patraix se situa per davall de l'extret per a la ciutat. Quant al valor del sòl la diferència és de mil euros de diferència, d'igual mode que per al valor total. Això es tradueix en una diferència de 9 euros per metre quadrat (424 enfront de 433).

6. RENDA I VULNERABILITAT

Taula 15. Valors de renda mitjana i població en risc de pobresa segons seccions censals de Patraix.

<i>Seccions</i>	<i>Renda (€)¹⁰</i>	<i>Risc de pobresa (%)¹¹</i>
801	10.736	31,90%
802	14.591	14,00%
803	13.673	15,90%
804	13.113	19,40%
805	14.376	15,70%
806	16.256	17,60%
807	16.460	16,90%
808	13.663	21,80%
809	13.864	19,70%
810	12.183	21,40%
812	12.148	17,30%
813	15.003	13,20%
814	13.690	16,40%
815	12.444	22,00%
816	12.072	19,40%
817	11.900	21,00%
818	14.455	13,30%
833	15.768	12,80%
840	13.179	23,50%

Font: “Àrees vulnerables a la ciutat de València. Seccions censals. 2022”. Oficina Estadística de València.

¹⁰ Renda mitjana d'una persona resident en la secció indicada. Un valor alt indica un nivell menor de vulnerabilitat. Any de referència: 2022.

¹¹ Percentatge de població amb ingressos per unitat de consum inferiors al 60% de la mitjana en la secció. Un valor alt indica un nivell menor de vulnerabilitat. Any de referència: 2022.

Pel que respecta a les dades referents al nivell socioeconòmic de Patraix, en la Taula 15 es presenta la renda mitjana i el percentatge de població en risc de pobresa per seccions censals. Quant a la renda mitjana per persona, les xifres per a les vint seccions censals que conformen el barri de Patraix se situen entre els 10.736 i 15.768 euros, havent-hi una diferència de més de cinc mil euros entre la secció amb major i la secció amb menor nivell de renda. Totes les xifres excepte la secció 833 se situen per davall de la renda mitjana per a la ciutat (15.747). Les secció censal amb menor nivell de renda és la 801 (10.732) i la 807 amb (16.460) la que major renda presenta.

Respecte al percentatge de població en risc de pobresa trobem una gran variació dins del barri de Patraix, on el percentatge més baix és de 12,8% enfront del percentatge més alt de 31,90%. Això ens indica que hi ha una variabilitat de quasi un 20%. El percentatge mitjà de població en risc de pobresa per a Patraix és del 17,66%.

No hi ha una clara correspondència entre el nivell de renda més baix i alt del barri i les dades percentuals obtingudes respecte del risc de pobresa. En la secció 801 coincideixen un percentatge alt de risc de pobresa i el nivell més baix de renda, però no així en la secció 807, on el nivell de renda és el màxim obtingut en el barri i en canvi, el percentatge de risc de pobresa, (16,9%) sent el menor obtingut un 12,8% en la secció 833, límit del barri amb Pérez Galdós. La secció amb menys risc de pobresa és no obstant això, la 802, amb una renda de 14.591, quasi 2000 euros menys de la secció amb més renda dins del barri.

Taula 16. Població vulnerable del CMSS de Patraix.

<i>CMSS Patraix</i>	<i>Població (2022)</i>	<i>Total població afectada</i>	<i>% població / barri</i>	<i>% població vulnerable / CMSS i ciutat</i>
Tres Forques	9.323	8.057	86,42%	53,51%
La Fontsa	3.554	3.554	100,00%	23,60%
La Llum	5.004	0	0,00%	0,00%
Patraix	24.300	1.588	6,53%	10,55%
Sant Isidre	10.198	1.046	10,26%	6,95%
Vara de Quart	10.123	812	8,02%	5,39%
Safranar	9.553	0	0,00%	0,00%
Total CMSS	72.055	15.057	20,90%	100,00%

Font: “Àrees vulnerables a la ciutat de València. Seccions censals. 2022. Aplicat als centres municipals de Servicis Socials CMSS” (2023).

La Taula 16 oferix dades relatives a la població vulnerable, desagregats pels barris que corresponen al Centre Municipal de Servicis Socials de Patraix. La població afectada fa referència a la població vulnerable, incloent aquella que es troba en àrees vulnerables, potencialment vulnerables i aquella que té factors socioeconòmics de vulnerabilitat. El càlcul d'esta variable de vulnerabilitat es realitza mitjançant un índex sintètic que agrupa indicadors demogràfics, socioeconòmics i d'equipament.

La població total afectada per la vulnerabilitat dels barris que corresponen al Centre Municipal de Servicis Socials de Patraix va ser de 1.588 l'any 2022, la qual cosa representa un 10,55% del total de la població que abasta el CMSS. En este cas, el barri de Patraix presenta un volum de població afectada de 6,53% i que representa el 10,55% de la població total del CMSS.

Taula 17. Població amb baixos ingressos i alts costos d'energia (LIHC), 2016.

<i>Districte</i>	<i>LIHC</i>
<i>Camins al Grau (Districte amb - LIHC)</i>	5,21%
<i>Pobles del Nord (Districte amb + LIHC)</i>	21,88%
<i>Patraix (Districte de referència)</i>	9,68%
<i>Ciutat de València</i>	10,16%

Font: Projecte de mapa de la pobresa energètica per a l'Ajuntament de València. Universitat Politècnica de València (2016).

La Taula 17 arreplega informació per districtes sobre la població amb baixos ingressos i alts costos d'energia mitjançant l'indicador Low Income, High Cost (LIHC). El LIHC és un indicador que s'utilitza per a identificar aquelles llars en una situació de vulnerabilitat relacionat amb la pobresa energètica. Com es observa, el districte de Patraix amb 9,68% ocupa una posició pròxima al districte amb menor LIHC, Camins al Grau (5,2%) i inferior

al calculat per a València (10,16%). El que major població percentatge llança és el de Pobles del Nord amb un 21,88%.

Taula 18. Percentatge de llars en risc de pobresa i exclusió social (indicador AROPE) per CMSS.

	<i>Llars en risc de pobresa i exclusió social (indicador AROPE)</i>
<i>Benimaclet (CMSS amb - %)</i>	3,88%
<i>Salvador Allende (CMSS amb + %)</i>	46,09%
<i>Patraix (CMSS de referència)</i>	27,10
<i>Ciutat de València</i>	30,66%

Font: Lorente, Raúl (Dir.): Diagnòstic de necessitats socials de la ciutat de València: Col·lectius vulnerables i nous perfils de vulnerabilitat en un context de greu crisi econòmica. Ajuntament de València i Universitat de València, 2017.

La Taula 18 presenta el percentatge de llars en risc de pobresa i exclusió social segons el Centre Municipal de Servicis Socials i d'acord amb l'indicador de AROPE recollit en el Diagnòstic de necessitats socials de la ciutat de València de l'any 2017. Este indicador (at risk of poverty and/ or exclusion) va ser proposat per la Unió Europea per a avaluar el grau de compliment dels objectius d'inclusió social recollits en l'Estratègia Europea 2020 i fa referència al percentatge de població que es troba en risc de pobresa i/o exclusió social. Es tracta d'un indicador que inclou una dimensió de renda, una dimensió de percepció de les llars respecte a situacions de vulnerabilitat i les condicions de vida i una dimensió laboral.

El percentatge de AROPE per al CMSS Patraix és de 27,10% sent esta xifra lleugerament inferior que per al conjunt de la ciutat, on hi ha una incidència del 30,66%. Salvador Allende (46,09%) és on més llars en risc de pobresa i exclusió social existixen i Benimaclet (3,88%) on menys.

Taula 19. Proporció de llars per cada component de l'indicador AROPE segons CMSS.

	<i>Llars davall del llindar de pobresa</i>	<i>Llars amb manca material severa</i>	<i>Llars amb baixa intensitat laboral</i>	<i>Llars en risc de pobresa i exclusió social (indicador AROPE)</i>
Benimaclet (CMSS amb - %)	7,69%	0,00%	1,94%	3,88%
Salvador Allende (CMSS amb + %)	32,48%	17,20%	32,17%	46,09%
Patraix (CMSS de referència)	24,00%	12,67%	17,76%	27,10%
Ciutat de València	20,64%	11,93%	18,07%	30,66%

Font: Lorente, Raúl (Dir.). Diagnòstic de necessitats socials de la ciutat de València: Col·lectius vulnerables i nous perfils de vulnerabilitat en un context de greu crisi econòmica. Ajuntament de València i Universitat de València, 2017.

Enfront de la taula anterior, on es presenta el percentatge corresponent a la taxa AROPE de manera global, en la Taula 19 este indicador es desglossa en els tres components que el conformen i presenta les seues dades per als CMSS. L'estructura replica a la de la taula anterior, en tant que en Patraix es presenta en un nivell mitjà respecte al CMSS. Els valors més baixos són els de Benimaclet. Hi ha unes certes diferències interessants respecte als valors obtinguts per a València. Per exemple, mentres que Patraix compta amb un 17,2% de persones amb manca social i material, la ciutat no arriba al 12%. Pel seu costat, les llars davall del llindar de pobresa són quatre punts més per a Patraix que per a la ciutat al complet, (24% enfront de 20,6%) i les llars amb baixa intensitat laboral ofereixen dades semblants en Patraix i en tota la ciutat (17'76% i 18,1%).

7. RECURSOS

7.1 Recursos socials

ACECOVA. ASSOCIACIÓ DE CELÍACS DE LA COMUNITAT VALENCIANA

Adreça: CID 25

Població: València, 46018

Telèfon: 963857165

Correu electrònic: info@acecova.org

www.acecova.org

AESCO. AMÈRICA ESPANYA SOLIDARITAT I COOPERACIÓ

Adreça: c/ Arxiduc Carles 76

Població: València 46014

Telèfon: 963943005

Correu electrònic: aesco.valencia@ong-aesco.org

<http://www.ong-aesco.org>

ALCER TÚRIA. ASSOCIACIÓ PER A LA LLUITA CONTRA LES MALALTIES DEL RENYÓ

Adreça: Carrer Xelva 7 CP: 46018

Telèfon: 963850402

Correu electrònic: asociacion@alcerturia.org

<http://www.alcerturia.org>

ASSOCIACIÓ DE JUBILATS I PENSIONISTES UDP. JESÚS- FINCA ROJA

Adreça: CUENCA 80 BAIX IZDA, 46019 València

Telèfon: 960150929

Correu electrònic: jesus.fincaroja@gmail.com

ASSOCIACIÓ DE JUBILATS I PENSIONISTES UDP. PATRAIX

Adreça: DIBUIXANT MANUEL GAGO 8 - 46018

Telèfon: 963803555

Correu electrònic: jubiladospatraix@gmail.com

ASSOCIACIÓ DE DONES AMB DISCAPACITAT. XARXA

Adreça: MARQUES D'ELX 17 - 46018

Telèfon: 963577092

Correu electrònic: info@asocxarxa.org

Web: <https://xarxamujeres.es/contacto/>

xarxa mujeres.es Facebook: Xarxa. Associació de dones amb discapacitat. Twitter: @xarxamujeres

ASSOCIACIÓ NOVA DONA I SALUT

Adreça: JACINTO LABAILA 6

Població: València - 46007

Telèfon: 963782137

Correu electrònic: mujeresandis@yahoo.es

CENTRE D'ATENCIÓ PRECOÇ ALCER TÚRIA

Adreça: XELVA 7 baix

Població: València - 46018

Telèfon: 960450360 - 96385 04 02

Correu electrònic: atenciontemprana@alcerturia.org / asociacion@alcerturia.org

<http://www.alcerturia.org>

CENTRE MUNICIPAL D'ACTIVITATS PER A PERSONES MAJORS PARE JOFRE

Adreça: ESCULTOR VI CENTE GENOLL 3

Població: València 46007

Telèfon: 961333964

Correu electrònic: cmapm_padrejofre@valencia.es

/ cas/persones-majors/inici

CENTRE MUNICIPAL D'ACTIVITATS PER A PERSONES MAJORS PATRAIX

Adreça: SALABERT 13ac

Població: València 46018

Telèfon: 962087908

Correu electrònic: cmapm_patraix@valencia.es

/ cas/persones-majors/inici

CMJ. CENTRE MUNICIPAL DE JOVENTUT PATRAIX

Adreça: CARRER SALABERT 13 - 46018

Telèfon: 96963525478 ext 7912 i 7913.

Correu electrònic: cmjpatraix@valencia.es

<http://www.juventud-valencia.es>

EDATI. EQUIP D'ATENCIÓ A L'IMMIGRANT DE LA GUÀRDIA CIVIL

Adreça: CALAMOCHA 4

Població: València - 46007

Telèfon: 963174660 Ext. 0630266

Correu electrònic: v-cmd-valencia-plm-edati@guardiacivil.org

<http://www.guardiacivil.org>

EMUME. EQUIP ESPECIALITZAT DE DONA I MENOR DE LA GUÀRDIA CIVIL

Adreça: CARRER CALAMOCHA 4

Població: València - 46007

Telèfon: 963174660 Ext.0630230 / 0630231 / 0630232

www.guardiacivil.org

ADAI-CV. ASSOCIACIÓ D'AFECTATS DE ICTUS DE LA COMUNITAT VALENCIANA

C/ Torres, 12 sota esquerra (46018) València

Tel. 722 18 67 86 / Email: adaictus.cv@gmail.com info@adaicv.org

Web: www.adaicv.es

7.2 Recursos educatius

EDUCACIÓ D'IDIOMES CENTRE D'ESTUDIS ASOS

Adreça: C/ Jesús 104

Població: València - 46007

Telèfon: 617349873

Correu electrònic: info@asesvalencia.com

www.asesvalencia.com

Centre de formació Arnadí

Adreça: C/ Impressor Monfort, 8 València 46018

E-mail: arnadivlc@gmail.com

<http://www.cfarnadi.com>

<https://www.pasteleria.com/escuelas/view/196>

Espai Sankofa - Associació sociocultural

Telèfon: 646 16 45 41

Adreça: C/ Beata Inés, 10

<https://sovint.org/el-espacio>

Col·legi Hermes

Adreça: C/ Dibuxant Manuel Gago 10-12

Població: València - 46018

Telèfon: 963801442

Correu electrònic: colegio@colegiohermes.net

<https://colegiohermes.net/>

Col·legi Esclaves de María

C/ Aiora, 24 - 46018 València

<https://colegioesclavasdemaria.org/>

7.3 Recursos sanitaris

CENTRE DE SALUT PARE JOFRE

Adreça: C/ Beat Nicolás Factor 1

Població: València 46007

Telèfon: 963418107

www.san.gva.es

7.4 Recursos de transport

EMT: 72, 71,1 ,9

METRE

ESTACIÓ PATRAIX VALÈNCIA: L1, L2, L7

ESTACIÓ AV. CID VALÈNCIA: L3, L5, L9

INTERURBÀ

LÍNIA 150 AEROPORT VALÈNCIA

- **Valenbisi**

- Estació nº197 i núm. 198 C/ Fontanars dels Alforins
- Estació núm. 199 C/ Beat Nicolás Factor
- Estació núm. 256 Av. Tres Forques/Turís.
- Estació núm. 213 C/ Arxiduc Carles/Jose María Mortes Lerma

8. CENTRE MUNICIPAL DE SERVICIS SOCIALS DE PATRAIX

Estes dades inclouen els barris de: Patraix, Vara de Quart, Safranar, Favara, Sant Isidre. En primer lloc, s'oferix una part d'anàlisi quantitativa amb dades relatives als expedients de l'any 2022 recollits en la memòria de Servicis Socials del propi barri de Patraix. En segon lloc, s'inclou una part qualitativa a partir de l'entrevista realitzada a la Directora del Centre Municipal de Servicis Socials de Patraix i altres entrevistes de persones rellevants per al barri.

8.1 Dades sobre el Centre Municipal de Servicis Socials de Patraix.

En el present apartat s'exposa informació quantitativa relativa al Centre Municipal de Servicis Socials de Patraix a partir de la memòria de l'any 2022 en la qual este centre arreplega anualment diferents tipus d'informació relativa als expedients oberts en el seu territori de referència. Per a este estudi, s'ha realitzat una selecció de dades de la memòria del barri de Patraix que ens oferix l'aplicació informàtica Socyal.

Taula 20: Expedients¹² segons barri del CMSS Patraix

	Barris	Núm. d'Expedients	% del CMSS
Patraix	La Fontsa	339	8,35%
	La Llum	246	6,06%
	Patraix	1.293	31,84%
	Safranar	349	8,60%
	Sant Isidre	374	9,21%
	Tres Forques	898	22,12%
	Vara de Quart	477	11,75%
	No Consta	59	1,46%
	Altres	26	0,65%
	Total CMSS	4.061	100,00%

¹² Expedients es referix a nuclis familiars (grup familiar o persones que viuen soles) i, en este cas, aquells amb els quals s'ha treballat al llarg de l'any.

La taula 20 mostra el nombre total d'expedients per a cadascun dels barris que formen l'àmbit d'abast del Centre Municipal de Servicis Socials de Patraix, així com el percentatge de casos per barris respecte al total del CMSS. D'un total de 4.061 expedients registrats l'any 2022, 1293 (32,84%) corresponen al barri de Patraix, per tant és el barri amb més expedients.

Taula 21: Expedients de Patraix segons programa i data d'obertura

PROGRAMA	Oberts anteriorment		Oberts durant el període		Total	
	Número	%	Número	%	Número	%
DEPENDÈNCIA	358	27,74	65	5,04	423	32,77
INSERCIÓ	3	0,24	0	0,00	3	0,24
INSERCIÓ - RVI. RENDA VALENCIANA D'INCLUSIÓ	118	9,15	13	1,01	131	10,15
MENOR	12	0,93	3	0,24	12	1,17
SERVICI D'ACOLLIMENT	357	27,66	310	24,02	667	51,67
SERVICIS DOMICILIARIS - MENJAR A DOMICILI	3	0,24	0	0,00	3	0,24
SERVICIS DOMICILIARIS - SAD	45	3,49	4	0,00	49	3,80
Total	896	69,41	395	30,60	1.291	100,00

Segons el programa al qual correspon cada expedient obert, podem observar en la taula que la major part dels expedients s'han obert en el Servei d'acolliment (el 51'67%). Este programa s'enquadra, segons la Llei 3/2019, de 18 de febrer, de Servicis Socials Inclusius de la Comunitat Valenciana, entre els servicis socials d'atenció primària de caràcter bàsic i consistix en la recepció, atenció i diagnòstic en situacions de necessitats personals i familiars, proporcionant l'adequada informació, orientació i assessorament sobre les diferents prestacions del Sistema Públic Valencià de Servicis Socials. Per tant, en el servici

d'acolliment i atenció, davant situacions de necessitat social, l'actuació de l'atenció primària serà de caràcter bàsic i es basarà en una atenció de caràcter generalista i polivalent.

L'actuació del centre en el barri de Patraix ve en la seua majoria representada per un programa que es correspon amb el primer nivell d'atenció dels Servicis Socials, la porta d'entrada al sistema, en ell s'atenen les situacions més urgents i a partir del qual es deriven a uns altres més especialitzats. A este li segueix el programa de Dependència, amb un 32'77% dels expedients, que atén les persones que no poden cobrir per si mateixes les cures que comporta la vida diària. I, en tercer lloc, el programa d'Inserció a través de la Renda Valenciana d'Inclusió (amb el 10'15%), que proporciona una prestació bàsica universal per a garantir uns ingressos mínims.

Taula 22: Persones del barri usuàries del CMSS de Patraix segons edat i sexe

	Dones		Homes		Altres		Total	
	Número	%	Número	%	Número	%	Número	%
0 - 15	98	46,45	111	52,61	2	0,95	211	10,93
16 - 17	21	55,26	17	44,74	0	0,00	38	1,97
18 - 64	550	64,94	296	34,95	1	0,12	847	43,89
65 - 79	157	66,81	77	32,77	1	0,43	235	12,18
80 i més	416	69,45	180	30,05	3	0,50	599	31,04
Total	1.242	64,35	681	35,28	7	0,36	1.930	100

Font: Memòria Social del barri de Patraix, 2022

En la taula 22, s'exposa informació relativa al sexe i l'edat sobre les persones usuàries del CMSS per al barri. D'un total de 1.242 persones usuàries, el 64,35% són dones, enfront del 35,28% d'homes; Són les dones les que més es dirigeixen a pe dir informació, fet que es produïx en tota la ciutat. Una mirada transversal a la taula, ens permet concloure que l'atenció es concentra entre els 18 i els 64 anys (51'78% dels expedients).

Quant a la intersecció entre sexe i edat, el percentatge de dones a partir dels 16 anys és major al dels homes. La major diferència percentual està en el grup de majors de 80 anys, on el grup

de les dones representen quasi el 70%, i és a partir, dels 65 anys quan les dones representen dos terços dels expedients.

Taula 23: Intervencions segons el sector de referència de la intervenció en Patraix

	Intervencions	
	Número	%
ADDICCIONS	4	0,20
DISCAPACITAT	94	4,80
MALALTIA MENTAL	46	2,35
FAMÍLIA	296	15,13
INFÀNCIA	18	0,92
JOVENTUT	15	0,77
MAJORS	735	37,56
MINORIES ÈTNIQUES	1	0,05
DONA	73	3,73
PERSONES EN SITUACIÓ DE DEPENDÈNCIA	291	14,87
PERSONES MIGRANTS	256	13,08
PERSONES PRIVADES DE LLIBERTAT	1	0,05
PERSONES SENSE LLAR	2	0,10
REFUGI I ASIL	27	1,38
ALTRES GRUPS EN SITUACIÓ DE NECESSITAT	98	5,01
Total	1.957	100

Font: Memòria Socyal del barri de Patraix, 2022

Durant l'any 2022 s'han realitzat un total de 1.957 intervencions en Patraix. Té preponderància per nombre d'intervencions, el grup de persones majors, amb 735, que suposen el 37'56% del total. Li segueixen les intervencions en la família (15,13%), les

relacionades amb persones en situació de dependència (14,87%) i amb les persones migrants (13,08%).

Taula 24: Intervencions segons el tipus de valoració en el barri de Patraix

		Valoracions	
		Número	%
NECESSITATS RELACIONADES AMB LA INFORMACIÓ I L'ACCÉS A SISTEMES DE PROTECCIÓ SOCIAL	INFORMACIÓ GENERAL SOBRE SERVICIS SOCIALS	419	17,48
	INFORMACIÓ SOBRE PRESTACIONS ECONÒMIQUES (PEIS,DEPENDÈNCIA,RENDA,ETC)	442	18,44
NECESSITAT RELACIONADA AMB LA FALTA DE MITJANS DE SUBSISTÈNCIA	MANCA D'INGRESSOS PER A COBRIR NECESSITATS BÀSIQUES	216	9,01
SITUACIONS DE NECESSITAT RELACIONADES AMB UNA ADEQUADA CONVIVÈNCIA PERSONAL-FAMILIAR	LIMITACIÓ DE L'AUTONOMIA PERSONAL - DIFICULTAT DE MOBILITAT	343	14,31
	LIMITACIÓ DE L'AUTONOMIA PERSONAL - DIFICULTAT PER A FER TASQUES QUOTIDIANES	457	19,07
Total		2.397	78,31

Font: Memòria Socyal del barri de Patraix, 2022

La taula incorpora les dades que superen l'1% de les intervencions. La resta no es consideren significatives.

Les intervencions més nombroses són les referides a la limitació de l'autonomia personal i dificultat per a fer les tasques quotidianes (19,07), la informació sobre prestacions econòmiques (18,44%), la informació general sobre servicis socials (17,48%) i la limitació de l'autonomia personal referida a la mobilitat (14,31%), seguida de la manca d'ingressos per a cobrir les necessitats bàsiques (9,01%). Totes estes dades engloben quasi el 80% de les intervencions del centre en el barri. La resta, obtenen percentatges menors.

Taula 25: Selecció de recursos aplicats amb major freqüència en Patraix¹³

	Valoracions	
	Número	%
PEI MANUTENCIÓ	189	22,29
TELEASSISTÈNCIA MUNICIPAL	102	12,03
INFORMACIÓ SOBRE PRESTACIONS ECONÒMIQUES	63	7,43
SAD MUNICIPAL	47	5,54
PEI NECESSITAT ODONTOLÒGICA	43	5,07
INFORMACIÓ RENDA VALENCIANA D'INCLUSIÓ (R.V.I.)	40	4,72
INFORMACIÓ GENERAL SOBRE S. S.	38	4,48
PEI LUZ	38	4,48
PEI AIGUA	37	4,36
PEI PRÒTESIS OCULARS	33	3,89

Font: Memòria Socyal del barri de Patraix, 2022

L'última taula relativa a la informació sobre el CMSS conté el llistat dels recursos aplicats amb més freqüència en el barri de Patraix durant l'any 2022. Per a poder assenyalar la informació més rellevant s'ha fet una selecció per a l'anàlisi d'aquells nou recursos amb major freqüència d'aplicació. Els recursos aplicats amb major freqüència són els que tenen a veure amb el PEI Manutenció amb un 22,29% i els referents a la teleassistència municipal amb un 12,03%. En tercer lloc la informació sobre prestacions econòmiques (7,43) i al SAD Municipal ambdues amb un 5,54%.

8.2 Entrevista al Centre Municipal de Servicis Socials de Patraix

Seguint el fil argumental de la informant hem dividit la informació en dos parts. D'una banda, la informació relativa al barri, a les seues dotacions, als seus equipaments a la seua situació i a la seua projecció de futur.

¹³ La taula inclou els 10 recursos aplicats amb major freqüència.

El barri de Patraix té una densitat de població superior a la mitjana de València i una població d'un nivell socioeconòmic mitjà, encara que existixen casos de rendes baixes o molt baixes que constituïxen perfils en risc d'exclusió social.

En el barri existix una gran comunitat de latinoamèrica, segons la informant, este fet es dona per un efecte anomenada d'aquelles persones nouvingudes que van creant una xarxa informal de suport i arribada a determinats barris de la ciutat.

Quant a les dotacions i equipaments de l'àmbit sanitari s'assenyala que és necessari dotar al barri d'un centre d'especialitats, més ben situat i més gran, que puga descongestionar el centre que se situa en Safranar. A diferència, l'entrevistada valora molt positivament els centres educatius del barri, ja que segons la seua opinió s'han millorat les dotacions sobre aquest tema.

De la mateixa manera s'apunta a la necessitat de crear noves zones verdes i millorar la dotació d'estos espais d'oci i esbarjo. Encara que en el barri existixen, la densitat de població és elevada i es troben a faltar més espais verds com a parcs i jardins.

D'altra banda, des de fa uns anys es té notícia que se situa en Patraix, la qual cosa la informant diu un "centre cívic", un espai polivalent que incremente les dotacions i les possibilitats del barri. Més enllà de la falta de concreció d'este projecte, en l'entrevista s'esmenta que el Complex Esportiu Patraix només oferix activitats *indoor* i que una reivindicació del veïnat és que els patis dels col·legis s'obriguen a la vesprada amb l'objectiu de consolidar espais saludables i d'esbarjo, aprofitant les pistes de futbol sala o de bàsquet.

De la mateixa manera, l'entrevistada es fa ressò de les reivindicacions del barri quant a la demanda d'una seu de la EOI, ja que s'entén que en el barri hi ha prou demanda. Al fil d'esta temàtica també s'esmenta que es remena un projecte de creació de residències universitàries en el barri, aprofitant els solars del barri i rehabilitant edificis pròxims a la línia de metro. Al mateix temps es comenta que el preu de la vivenda ha pujat en els últims anys, a causa de la situació del barri en el conjunt de la ciutat. Si fa dècades Patraix era la perifèria de València ara és un barri situat al costat del centre i amb bona comunicació.

Finalment, quant a dotacions municipals es valora molt positivament tant el Centre de Joventut com el CMAPM que dona cobertura a la zona.

El següent bloc d'aspectes que es tracten en l'entrevista té a veure amb les persones usuàries que acudixen al CMSS. Com en molts altres barris de la ciutat la població de Patraix està envellida i això revertix en un alt percentatge de població dependent i en la necessitat de servicis dom iciliarios. També es ve observant que la població envellida tendix a la soledat no desitjada, en este cas, predominant el perfil de dona d'avançada edat que viu sola.

Finalment s'observa que va en increment l'analfabetisme digital. Este fet agreuja situacions ja de per si complicades, ja que se suma a factors que influïxen negativament en la vulnerabilitat de la població.

9. ALTRES APORTACIONS

9.1. Centre de Majors de Patraix

La persona entrevistada ens diu que en les últimes dècades el perfil de població del barri ha anat canviant. Si des de la seua perspectiva, fa algunes dècades la població tenia arrelament familiar en el barri i les relacions eren de proximitat, la situació ha canviat. La procedència de les persones nouvingudes s'ha diversificat i Patraix s'ha convertit en un barri amb una lògica més diversa. Este fenomen no és exclusiu de Patraix, ja que s'està produint en aquells barris que històricament quedaven fora dels eixamples però hui dia se situen s'han convertit en espais més centrals.

Quant a aquelles associacions que dinamitzen el barri, la persona entrevistada nomena l'Associació de Veïns de Patraix, a l'Associació de la Verge dels Desemparats i l'entramat de casals fallers com a elements fonamentals per a entendre la trama associativa i de sociabilitat del barri.

Finalment, la persona entrevistada diu que una de les necessitats més importants, dins de l'àmbit sanitari, és la creació d'un centre d'especialitats que puga descongestionar el que existix com a referència per al barri.

10. CONCLUSIONS

Patraix ha passat en les últimes dècades de ser un barri perifèric a situar-se dins dl'espai central de la ciutat. El creixement de la ciutat cap a la perifèria ha fet que Patraix quede dins, no sols de la trama urbana, sinó en un espai central. La seua densitat de població és elevada i està connectat amb la resta de la ciutat a través de la xarxa combinada de transport públic.

Al llarg de l'estudi s'han detectat mancances com la falta d'espais verds, l'encariment de la vivenda, la necessitat de millorar les dotacions sanitàries, etc. També és necessari que es materialhissen els equipaments que es projecten com a centres dotacionals (centre cívic), la possible ubicació de residències universitàries en el barri o l'extensió de l'Escola Oficial d'Idiomes.

Quant a la població i als perfils que atén servicis socials, podem assenyalar l'existència d'una població envellida amb una gran demanda de servicis domiciliaris. L'existència d'analfabetisme digital agreuja les situacions de vulnerabilitat i exclusió creant una bretxa a l'hora d'accedir al sistema. En definitiva, Patraix no diferix substancialment d'altres barris quant a persones usuàries de servicis socials es referix.

Finalment, els servicis, els equipaments i les prestacions públiques es complementen amb una xarxa de tercer sector i un teixit associatiu molt actiu que suposen un actiu molt important per al barri.

11. BIBLIOGRAFIA

Gil Salinas, R. i Palacios Albandea, Carmen (2003). *Els carrers de València i pedanies: el significat dels seus noms*. València: Ajuntament de València.

Furió, A., García Marsilla, J. V., i Martí, J. (1999). *Història de València*. València: Llevant.

Morales, A. i Bessó, E. (2020). *València, ciutat de barris: Olivereta i Extramurs*. València: Ajuntament de València.

INFORMES

Secció de Planificació i Innovació (2020). *Àrees Vulnerables a la ciutat de València: Aplicat als Centres Municipals de Servicis Socials*. València: Ajuntament de València.

Secció de Planificació i Innovació (2023). *Memòria Social del CMSS Olivereta*. València: Ajuntament de València.

Lorente, R. (Dir.), Ramírez, J. V., Climent, V. F., Ingellis, A. G., Guamán, A., i Carbonell, J. A. (2017). *Diagnòstic de necessitats socials a la ciutat de València: Col·lectius vulnerables i nous perfils de vulnerabilitat en un context de greu crisi econòmica*. València: Ajuntament de València i Universitat de València .

BIBLIOGRAFIA WEB

<https://www.levante-emv.com/fotos/valencia/2023/05/31/fotos-valencia-desaparecida-patraix-80-87063826.html>

<https://www.levante-emv.com/valencia/2023/01/24/patraix-acogera-domingo-nuevo-mercado-81858649.html>

<https://meraviglia.es/los-barrios-mas-especiales-de-valencia-patraix/>

<https://www.lasprovincias.es/valencia-ciudad/nuevo-hotel-abre-puertas-valencia-20230728165818-nt.html>

FONTS PRIMÀRIES:

Entrevista a la directora del Centre Municipal de Servicis Socials de Patraix

Entrevista a la directora del Centre Municipal d'Activitats per a Persones Majors de Patraix

Entrevista a Xarxa de dones amb discapacitat

Federació Valenciana de Persones amb Discapacitat Intel·lectual

Entrevista a la presidenta de l'Associació de Comerciants de Comerç Sud